

SCRISUL

Egiptenii antichi credeau ca scrisul era un dar de la zeul Thoth. "Hieroglifele"—cuvantul pe care il folosim pentru a descrie simbolurile antice egiptene, vine de fapt dintr-un cuvant grecesc care inseamna "inscriptie sacra". Aceasta idee ramane si astazi in Egiptul Modern. Limba oficiala este acum araba iar musulmanii cred ca varianta scrisa a limbii este o arta sacra inchinata zeului lor—Alah.

TRADUCEREA PIETREI

Timp de multi ani, oamenii de stiinta au crezut ca fiecare hieroglifa era o imagine care inlocuia un intreg cuvant. Dar indiferent cat de mult au incercat, nu au reusit sa rezolve puzzle-ul. Apoi soldatii francezi au descoperit Piatra Rosetta in Egiptul nordic si tot misterul se deslusi incetul cu incetul. Un om de stiinta francez, Jean Francois Champollion care cunostea greaca antica si coptica—o forma de egipteana veche, inca vorbita in parti ale Egiptului si Etiopiei—a deslusit pana la urma ca semnele hieroglifice pot functiona ca literele unui alfabet modern, si a venit cu prima traducere precisa a hieroglifelor.

ROLUL UNUI SCRIB

Scribii erau atat de vitali pentru egiptenii antichi la fel cum sunt astazi pentru noi doctorii, inginerii si mecanicii. Scribii erau atat de importanti incat nu trebuiau sa munceasca pe teren, sa ajute la construirea de temple sau sa lupte in armata. Scribii egipteni erau deseori aratati sezand cu o foaie de papirus pe genunchi.

Scribii scriau pe lungi bucati de papirus, facute din plante ce cresteau pe malurile Nilului. Unele dintre bucati puteau fi mai lungi de 30m. Din pacate, pentru oamenii de stiinta, papirusul nu rezista atat de mult ca tabletele din piatra, astfel incat majoritatea chestiunilor scrise de egipteni nu au rezistat pana in timpurile noastre.

Faraonii ordonau armatelor de muncitori sa construiasca temple si monumente, ca obeliscul acoperit cu inscriptii. Monumentele ca obeliscul de la Karnak nu erau terminate pana cand nu venea un scrib care sa aprobe toate hieroglifele.

CANTECUL SI DANSUL

Ar fi o mare greseala sa credem ca egiptenii isi petreceau tot timpul facand mumii si morminte. Daca ai putea participa la o petrecere

din Egiptul Antic ti-ai forma o alta parere. Le placea sa petreaca la festivaluri publice si banchete private si nici o petrecere nu era completa fara muzica si o trupa de dansatori.

Egiptenilor antici le placea sa-si traiasca viata la maxim iar picturile rupestre demonstreaza cat de mult le-a placut muzica. Femeile invatau de cele mai multe ori sa cante la instrumente cu corzi cum ar fi lira sau harpa. Unele instrumente erau inalte cat o persoana si aveau 20 de corzi.

Egiptenii sarbatoreau totul, de la o recolta buna pana la vizita unui vechi prieten. Ca orice petrecere buna, aceste ocazii speciale cereau multa mancare, bautura, muzica si dans. Insa barbatii si femeile nu dansau niciodata impreuna. In schimb, se bucurau de petrecere si priveau dansatoarele cum se miscau pe ritmul muzicii.

TOT CE STRALUCESTE

Aur—egiptenii il transformau in pretioase bijuterii, sicrie masive si obiecte sacre. Zeii din picturi si din statuete erau impodobiti cu aur. Pentru a castiga protectia zeilor, oamenii bogati purtau simboluri mistice facute din aur si argint. Regii luau toata averea cu ei in mormant. Dar oricare ar fi scopul lor, pretioasele obiecte create de meseriasii din Egiptul Antic inca stralucesc, datorita priceperii creatorilor lor, dupa mii de ani.

Armele erau printre cele mai importante exemple ale priceperii unui meserias. Sabiile erau la inceput doar lame din arama, dar pana cand cei ce faceau arme au invatat sa lucreze cu fierul, acestea nu erau prea utile in lupta. Cand soldatii aduceau inapoi arme din Mesopotamia, Siria si alte imperii, meseriasii egipteni imitau manerele si lamele decorative din bronz si fier.

Cele mai elaborat decorate arme nu se murdureau niciodata de sange. Faraonii, generalii si soldatii le purtau la parade militare pentru a-si arata puterea si bogatia.

Regii se "infasurau" in aur-in viata sin in moarte-. Mormantul lui Tutankamon era plin cu obiecte din aur. Mumia sa era inchisa intr-o cutie din aur masiv care cantarea aproape 110 kilograme. Dar detaliile fine ale mastii sale ne erau doar pentru frumusetea cutii. Trebuia sa semene cat mai mult cu fata baiatului pentru ca spiritul sau sa-l recunoasca si sa se reuneasca cu trupul.

In Egiptul Antic, nici un barbat sau femeie nu se considera imbracat cum se cuvine pentru o petrecere sau un festival, fara

bijuterii. Purtau cu mandrie tot felul de inele, lantisoare, cercei si bratari. Pentru a satisface zeii, multe bijuterii erau facute in forma sacre—cum ar fi scarabeul—gandacul despre care se spunea ca impingea soarele pe cer.

Chiar si faraonul Tutankamon avea urechile gaurite. A purtat cercei ca baiat si i-a luat cu el in mormant.

VIATA PE NIL

Mai mult decat o sursa de apa, Nilul aducea viata Egiptului. In fiecare an, raul iese din matca aducand pamant nou si fertil terenurilor fermierilor. Oamenii foloseau de asemenea noroiul subtire pentru a fa ce caramizi pentru case.

La sud de delta mlastinoasa, toata viata de zi cu zi se tine intr-o fasie ingusta de pamant ce avea sute de kilometri lungime dar niciodata mai mult de 21 kilometri latime. Doar soldatii si comerciantii mergeau mai mult de cativa kilometri de malurile Nilului.

O ferma din Egiptul Antic avea multe animale de la vaci si capre la oi si porci. Vacile erau in mod special folositoare. Trageau la plug, dadeau lapte si ajutau la ingrasarea si fertilizarea solului. Multi oameni isi masurau averea dupa numarul de vaci pe care il detineau.

O barca simpla din papirus era tot ce aveai nevoie pentru a vasli prin mlastina deltei sau pentru scurte plimbari in sus sau in jos pe Nil. Facute din manunchiuri de stuf de papirus, aceste barci usoare si simple erau ieftine si usor de manevrat. Totusi, pentru a urca mai sus pe Nil sau pe marginea coastei, era nevoie de barci mai mari. Pentru expeditii comerciale, meseriasii priceputi construiau barci rapide care puteau duce incarcaturi mari si intrece piratii.

In fiecare an fermierii incepeau sa lucreze terenurile in Octombrie, cand apele Nilului se retrageau dupa inundatii. La fel ca fermierii egipteni de astazi, ei plantau grau, orz si vegetale cu pluguri simple din lemn. Inainte ca apele sa se intoarca, primavara tarziu, toti membrii unei familii munceau multe ore grele pentru a strange recolta cu mana.

Vizitand satele ce se afla pe malul Nilului e ca si cum ai pasi in trecut. In fiecare dimineata poti vedea oamenii care-si spala rufele, fac baie sau inoata in rau, la fel ca stramosii lor, acum mii de ani.

**Oamenii inca mai folosesc unelte vechi pentru irigarea terenurilor
si o barca este inca cel mai bun mod de a calatori prin Egipt.**